

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/134/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8422200745
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Midová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:8422200745.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viktórie Midovej a sudkýň JUDr. Andrey Galdunovej a JUDr. Moniky Koščovej v spore žalobcov: P. H. Š., nar. X.X.XXXX, bytom Q. F., D.. X. XXXX/XX, adresa pre doručovanie: O. X, W., 2. L. Š., nar. XX.X.XXXX, naposledy bytom Q. F., D.. X. XXXX/XX, zomrelá dňa XX.X.XXXX, 3. P. X. Š., nar. XX.X.XXXX, bytom v F., D.. X. XXXX/XX, proti žalovaným: 1. G.. U. Q., nar. XX.X.XXXX, bytom Q. X. F., ul. X.. U.A. F. G.. Č.. XX, 2. G.. Q. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. X.X. F., ul. X.. U. F. G.. Č.. XX, 3. T. U., nar. X.XX.XXXX, bytom Q. X. F., M. XX, 4/ P. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. X. F., M. XX, 5. Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom v Bratislave, Račianska 71, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti a ďalšie nároky, o odvolaní žalobcov v 1. a 3. rade proti uzneseniu Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 8C/73/2022 zo dňa 17. júna 2022

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 8C/73/2022-63 zo dňa 17. júna 2022 v časti výroku I., ktorým bol zamietnutý návrh žalobkyne v 2. rade na nariadenie neodkladného opatrenia a konanie o návrhu žalobkyne v 2. rade na nariadenie neodkladného opatrenia z a s t a v u j e .

P o t v r d z u j e uznesenie Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 8C/73/2022-63 zo dňa 17.6.2022 v prevyšujúcej časti výroku I., ktorým bol zamietnutý návrh žalobcov v 1. a 3. rade na nariadenie neodkladného opatrenia.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Spišská Nová (ďalej len súd prvej inštancie alebo len súd) zhora označeným uznesením zamietol návrh žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhali v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, zapísaným na LV XXXX kat. úz. X. F., uloženia zákazu žalovaným v 3. a 4. rade predať, darovať, uskutočniť akýkoľvek iný prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX, kat. úz. X.Š. F., a to aj medzi nimi navzájom a medzi nimi a ich potomkami až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej o určenie vlastníckeho práva k vyššie uvedeným nehnuteľnostiam (ďalej len dotknuté nehnuteľnosti).

2. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnili tým, že je potrebné, aby stav zápisu na LV XXXX kat. úz. X. F. sa v priebehu konania vo veci samej nemenil. Uviedli, že pre potreby tohto súdneho konania je potrebné, aby rozsah práv, vrátane vlastníckych práv bol dočasne „zafixovaný“ a aby z vôle aktuálnych vlastníkov nemohli byť vlastnícke práva k dotknutým nehnuteľnostiam účelovo menené a aby vlastnícke a užívacie práva nemohli byť účelovo prevedené na tretie strany, ktoré nie sú sporovým stranami tohto súdneho konania. Týmto neodkladným opatrením sledujú to, aby účel súdneho konania vo veci samej nemohol byť žalovanými zmarený.

3. Súd aplikujúc ust. § 324, § 325 ods. 1, ods. 2 písm. c/ a d/, § 328 ods. 1 CSP dospel k záveru, že nie sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, konkrétne nie je preukázaná potreba bezodkladne upraviť pomery strán sporu a ani obava z ohrozenia budúcej exekúcie, z ktorého

dôvodu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Konštatoval, že žalobcovia neosvedčili nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy a pokiaľ navrhovaným neodkladným opatrením malo byť zabránené ďalším prevodom nehnuteľností do doby právoplatného rozhodnutia vo veci samej, žalobcovia mali nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy osvedčiť, konkrétne mali preukázať, že konanie žalovaných v 3. a 4. rade smeruje k takej dispozícii s nehnuteľnosťami, ktorá jednoznačne vyvoláva dôvodnú obavu o nebezpečenstve vzniku bezprostredne hroziacej ujmy. Zdôraznil, že nebezpečenstvo musí bezprostredne hroziť a obava žalobcov musí vychádzať z konkrétneho konania žalovaných a túto musia preukázať.

4. Proti tomuto uzneseniu v zákonnej lehote podali odvolanie žalobcovia v 1. a 3. rade a navrhli napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie s pokynom na vyhovie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Podľa obsahu odvolania namietali odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/ a h/ CSP. Vytýkali súdu, že napadnuté uznesenie vydal oneskorene, t.j. po uplynutí 30 dňovej zákonnej lehoty v zmysle § 328 ods. 2 CSP a nesúhlasili so záverom súdu, že neosvedčili nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. V tejto súvislosti poukázali na rozhodovaciu prax iných súdov, z ktorej vyplýva záver, že ak by sa vyčkávalo na prejavenie úmyslu žalovaných scudzit' nehnuteľnosť, mohlo by dôjsť k ďalšiemu prevodu, po realizácii ktorého by sa právne postavenie žalobcov zhoršilo do takej miery, že by bolo otáznе, či sa im ešte oplatí uchádzať o konečnú súdnu ochranu v konaní vo veci samej. Vyčkávaním na prejavenie úmyslu zo strany žalovaných by mohlo dôjsť k ďalšiemu prevodu, pri ktorom by už ochrana vo vzťahu k žalobcom bola výrazne znížená, preto postačuje preukázanie odôvodnenej obavy, aby bolo vyhovené návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Zámer dispozície s nehnuteľnosťou sa dá spravidla zistiť až vtedy, ak táto dispozícia už nastane a v tom čase už nie je možné neodkladným opatrením tejto dispozícii zabrániť (poukaz na rozsudky KS Trenčín sp. zn. 5Co/278/2014 a 17Co/255/2016 a KS Prešov sp. zn. 18Co/44/2015). V zhode so závermi rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Co/337/2009 argumentovali tým, že pokiaľ žalovaní nemajú úmysel predmetnú nehnuteľnosť predať alebo urobiť inú vlastnícku zmenu, potom neodkladné opatrenie nijako nezasiahne do ich vlastníckych práv, ani do možnosti nehnuteľnosti riadne užívať a ak tento úmysel majú, je nariadenie neodkladného opatrenia dôvodné a chráni žalobcov, pretože vlastnícka zmena by úplne znemožnila žalobcom domáhať sa ochrany práv určovacou žalobou. To považujú žalobcovia za preukázanie odôvodnenej obavy. Poukázali tiež na to, že majú naliehavý právny záujem na určovacej žalobe vzhľadom na skutočnosť, že v katastri nehnuteľností sú ako vlastníci zapísané iné subjekty a za tejto situácie je ich právne postavenie neisté a bez požadovaného určenia by mohlo byť ohrozené. Žaloba o určenie vlastníckeho práva pritom musí smerovať voči všetkým, ktorí sú ako vlastníci nehnuteľností zapísaní v katastri nehnuteľností, keďže rozsudok o určenie vlastníckeho práva je záväzný len pre účastníkov konania a môže byť podkladom pre vykonanie zmeny v zápise vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností, len ak účastníkmi konania boli všetky osoby v čase rozhodovania zapísané v katastri ako vlastníci. Ak by teda došlo k vlastníckej zmene iniciovanej žalovanými v 3. a 4. rade, bol by účel súdneho konania o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam úplne zmarený. Argumentovali ďalej tým, že nie je ich povinnosťou dokladovať, či žalovaní majú úmysel realizovať dispozíciu s ich nehnuteľnosťami, nie sú s nimi v žiadnom kontakte a nemajú sa ako dostať k informáciám o nich. Prevod vlastníckeho práva by zmaril dôvodnosť podanej určovacej žaloby a za tejto situácie teda postačuje preukázanie dôvodnej obavy, že ak by v priebehu súdneho konania došlo k vlastníckej zmene, potom účel samotnej žaloby by bol zmarený. Z týchto dôvodov navrhli nariadiť navrhnuté neodkladné opatrenie.

5. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcov v 1. a 3. rade ako podané včas oprávnenými osobami proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcov v 1. a 3. rade nie je možné vyhovieť.

6. Na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, prihliadne odvolací súd, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (§ 380 ods. 2 CSP).

7. Ako vyplýva z vyššie citovaného zákonného ustanovenia, odvolací súd musí z úradnej povinnosti prihliadať na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok.

8. Nesplnenie procesných podmienok je dôvodom pre zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie v zmysle § 389 ods. 1 písm. a/ CSP a k týmto procesným podmienkam patrí aj procesná subjektivita sporových strán v čase začatia konania, ktorej nedostatok je neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania a vedie k zastaveniu konania (§ 62, § 161 ods. 2, § 378 ods. 1 a § 391 ods. 1 CSP).

9. Procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva (§ 61 CSP).

10. Ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví (§ 62 CSP).

11. Procesná subjektivita vyjadruje spôsobilosť byť stranou sporu a z hľadiska začlenenia procesnej subjektivity medzi odstrániteľné alebo neodstrániteľné podmienky konania je rozhodujúci okamih, kedy prišlo k strate procesnej subjektivity.

12. Pokiaľ strata procesnej subjektivity nastala pred začatím konania, vedie táto skutočnosť vždy k zastaveniu konania.

13. Procesnú subjektivitu má ten subjekt práva, ktorý vo sfére hmotného práva disponuje spôsobilosťou na práva a povinnosti. Fyzická osoba nadobúda spôsobilosť na práva a povinnosti svojím narodením a táto spôsobilosť jej smrťou zanikne (§ 7 Občianskeho zákonníka).

14. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa v 2. rade L. Š. zomrela dňa XX.X.XXXX, teda ešte pred podaním žaloby vo veci samej, ktorá bola doručená súdu prvej inštancie (Okresnému súdu Kežmarok) dňa 19.4.2022 a na základe ktorej sa začalo konanie, v rámci ktorého sa rozhoduje aj o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

15. Rozhodujúcou pritom nie je tá skutočnosť, že žaloba bola vypracovaná skôr a že ju žalobkyňa v 2. rade podpísala dňa 29.6.2021.

16. Z hľadiska posudzovania procesnej subjektivity je rozhodujúci stav v čase začatia konania dňa 19.4.2022, kedy žalobkyňa v 2. rade už procesnú subjektivitu nemala.

17. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že žalobkyňa v 2. rade stratila procesnú subjektivitu (dňa 18.8.2021) ešte pred začatím konania vo veci samej (dňa 19.4.2022), ide teda o neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky konania, z ktorého dôvodu odvolací súd napadnuté uznesenie v časti zamietnutia návrhu žalobkyne v 2. rade na nariadenie neodkladného opatrenia zrušil a konanie v tejto časti (o návrhu žalobkyne v 2. rade na nariadenie neodkladného opatrenia) zastavil podľa § 389 ods. 1 písm. a/ a § 391 ods. 1 CSP.

18. V prevyšujúcej časti výroku I., ktorým bol zamietnutý návrh žalobcov v 1. a 3. rade na nariadenie neodkladného opatrenia, je napadnuté uznesenie vecne správne, preto ho v tejto časti odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

19. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru o nesplnení zákonných podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle § 324 a nasl. CSP, z ktorého dôvodu vecne správne rozhodol súd prvej inštancie, pokiaľ návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

20. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

21. Podľa ust. § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

22. Podľa § 325 ods. 2 písm. d/ CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

23. V prejednávanom spore bol podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia po začatí konania vo veci samej o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX, kat. úz.

Spišské Podhradie a určenie, že žalovaná v 5. rade nesie spoluzodpovednosť za hrubé porušenie vlastníckeho práva žalobcov.

24. Predpokladom nariadenia neodkladných opatrení je: 1. osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, 2. osvedčenie potreby neodkladnej úpravy pomerov strán sporu alebo osvedčenie obavy, že exekúcia bude ohrozená, t. j. osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy, 3. preukázanie vzťahu navrhovaného neodkladného opatrenia k predmetu konania vo veci samej (splnenie tejto podmienky sa vyžaduje iba u neodkladných opatrení nariadených počas konania - poznámka odvolacieho súdu).

25. Všetky tieto zákonné podmienky musia byť splnené kumulatívne a je povinnosťou súdu dôsledne skúmať ich splnenie, každú jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti.

26. Podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je teda aj osvedčenie existencie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu potreby neodkladnej úpravy pomerov strán sporu, ak doposiaľ nebolo vydané rozhodnutie vo veci samej, predstavuje celkom výnimočné opatrenie, ktoré musí byť odôvodnené mimoriadnymi okolnosťami prípadu tak, že o to viac musia byť aspoň osvedčené skutočnosti, ktoré odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov strán sporu ohľadne ním tvrdeného nároku, ktorý takisto musí byť osvedčený.

27. Osvedčením potreby neodkladnej úpravy pomerov strán sporu, t.j. osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy, je osvedčenie takého konania a správania žalovaného, ktoré vyžaduje okamžitý zásah, teda rýchlu (aj keď iba dočasnú) úpravu vzájomných práv a povinností strán sporu.

28. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia súdu prvej inštancie. Skutkový a právny stav veci sa posudzuje podľa náležitostí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, vyžadovaných v § 326 CSP. Súd sa v rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia vyrovná len s tými okolnosťami, ktoré vyplývajú z návrhu a predložených dôkazov a strany sporu nemusia byť vypočítané a súd nie je povinný vykonávať ani žiadne iné dokazovanie.

29. Neodkladné opatrenie bude spravidla opodstatnené, ak žalobcovi hrozí vznik alebo rozširovanie škody, či inej ujmy, ak dochádza k porušovaniu alebo ohrozovaniu jeho práv a oprávnených záujmov, prípadne, ak hrozí zhoršenie jeho právnej pozície do takej miery, že sa mu neoplatí uchádzať sa o konečnú súdnu ochranu.

30. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto opatrenie, aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Osvedčenie znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti, dôležité pre rozhodnutie o návrhu na neodkladné opatrenie. Postačuje, že osvedčené skutočnosti sa mu so zreteľom na všetky okolnosti javia ako nanajvýš pravdepodobné.

31. Aj v tomto konaní sú strany povinné označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, pričom súd je povinný s nimi postupovať v úzkej súčinnosti. Všetky zásady dokazovania platné v civilnom procese sa však nemôžu uplatniť v celej šírke s ohľadom na potrebu poskytnutia rýchlej a účinnej ochrany práv prostredníctvom nariadeného neodkladného opatrenia.

32. V prejednávanej spore z obsahu spisu je zrejmé, že nie sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, pretože žalobcovia v 1. a 3. rade neosvedčili nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, t.j. nevyhnutnosť bezodkladnej úpravy pomerov, ani obavu z ohrozenia budúcej novej exekúcie, keď neosvedčili žiadne konanie žalovaných v 3. a 4. rade, svedčiace o ich úmysle nakladať s dotknutými nehnuteľnosťami spôsobom vymedzeným v navrhovanom neodkladnom opatrení, z ktorých dôvodov nie je možné návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť.

33. Žalobcovia v 1. a 3. rade navrhovaným neodkladným opatrením sledujú zabránenie ďalšiemu prevodu nehnuteľností z dôvodu prebiehajúceho súdneho konania vo veci samej o určenie vlastníckeho práva, ktoré by podľa ich názoru ďalšími prevodmi vlastníckeho práva k dotknutým nehnuteľnostiam

mohlo byť zmarené, pretože účel súdneho konania by nebolo možné dosiahnuť. Argumentujú tým, že vlastnícka zmena by im znemožnila domáhať sa ochrany svojich práv určovacou žalobou. To podľa ich názoru je preukázaním dôvodnej obavy.

34. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že žalobcovia svoju obavu bezprostredne hroziacej ujmy vyvodzujú výlučne z tej skutočnosti, že žalovaní v 3. a 4. rade ako aktuálni vlastníci dotknutých nehnuteľností majú možnosť bez akýchkoľvek obmedzení nimi disponovať.

35. Nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy však nemožno vyvodzovať iba z abstraktnej možnosti žalovaných nakladať s nehnuteľnosťami v ich vlastníctve, bez preukázania reálnej a bezprostrednej hrozby takéhoto konania žalovaných.

36. Nebezpečenstvo vzniku bezprostredne hroziacej ujmy musí byť teda reálne a musí bezprostredne hroziť, a teda obava musí vždy vychádzať z konkrétneho konania žalovaných a túto žalobcovia musia osvedčiť. V opačnom prípade nemožno do vlastníckych práv žalovaných zasiahnuť a pomery medzi stranami, aj keď len dočasne, upraviť tak výnimočným a závažným procesným prostriedkom, akým je neodkladné opatrenie.

37. Zo žalobcami predložených listinných dôkazov nevyplývajú žiadne skutočnosti, svedčiace o tom, že by žalovaní v 3. a 4. rade vykonávali akékoľvek právne alebo faktické úkony smerujúce k nakladaniu s dotknutými nehnuteľnosťami spôsobom vymedzeným v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, teda neosvedčili úmysel žalovaných v 3. a 4. rade nakladať s nehnuteľnosťami spôsobom, vyžadujúcim si okamžitý zásah zo strany súdu nariadením neodkladného opatrenia.

38. Samotná tá skutočnosť, že prebieha konanie o určenie vlastníckeho práva žalobcov k dotknutým nehnuteľnostiam, nemôže bez ďalšieho znamenať potrebu bezodkladnej úpravy pomerov. Pri takomto výklade by totiž vo všetkých konaniach o určenie vlastníckeho práva mal byť bez ďalšieho uložený žalovaným zákaz dispozície s dotknutými nehnuteľnosťami, čo je v rozpore s charakterom inštitútu neodkladných opatrení, ktoré sa majú nariaďovať iba výnimočne za situácie, že bez okamžitého zásahu zo strany súdu sú práva navrhovateľa neodkladného opatrenia bezprostredne ohrozené.

39. Odvolací súd uvádza, že je potrebné rešpektovať slobodu nakladania každého s vlastným majetkom, pričom zákaz dispozície s majetkom je zásahom do vlastníckeho práva a podľa čl. 20 ods. 4 Ústavy SR nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona. Toto ústavou zaručené právo treba rešpektovať aj pri nariaďovaní neodkladného opatrenia v zmysle § 325 ods. 2 písm. c/ a d/ CSP a pred nariadením neodkladného opatrenia, ktorým sa ukladá povinnosť nenakladať s určitými vecami alebo právami alebo zdržať sa výkonu vlastníckeho práva, prípadne strpieť zásah do vlastníckeho práva, je potrebné venovať pozornosť tomu, či uložením zákazu dispozície nedochádza k zásahu do vlastníckeho práva nad nevyhnutnú mieru (princíp proporcionality).

40. Za situácie, že žalobcovia neosvedčili žiadne konanie žalovaných v 3. a 4. rade smerujúce k nakladaniu s majetkom spôsobom vymedzeným v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, by uloženie zákazu žalovaným v 3. a 4. rade nakladať so svojim majetkom bolo neprimeraným zásahom do ich vlastníckych práv.

41. Vychádzajúc z vyššie uvedeného nebolo preukázané splnenie zákonných predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle ust. § 325 ods. 1 CSP, z ktorých dôvodov súd prvej inštancie vecne správne rozhodol, ak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

42. K argumentácii žalobcov v 1. a 3. rade, že v prípade zmeny v osobe vlastníka dotknutých nehnuteľností by došlo k sťaženiu ich postavenia v uplatnení ich práv, odvolací súd poukazuje na ust. § 228 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 38 a § 39 zákona 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností.

43. V zmysle ust. § 228 ods. 2 CSP výrok právoplatného rozsudku o určení vecného práva k nehnuteľnosti alebo o určení neplatnosti dobrovoľnej dražby nehnuteľnosti je záväzný aj pre osobu, ktorej sa týka návrh na povolenie vkladu vecného práva k nehnuteľnosti, ak bol návrh podaný v čase, keď v katastri nehnuteľností bola zapísaná poznámka o súdnom konaní.

44. Podľa ust. § 38 zákona 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností poznámka vyjadruje skutočnosti, ktoré obmedzujú oprávnenie vlastníka nakladať s nehnuteľnosťou alebo informuje o nehnuteľnosti alebo o práve k nehnuteľnosti.

45. Podľa ust. § 39 ods. 1 citovaného zákona okresný úrad zapíše poznámku na základe oznámenia súdu alebo iného štátneho orgánu alebo na návrh oprávneného podľa osobitných predpisov alebo účastníka súdneho konania alebo iného konania.

46. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že súdne rozhodnutie o určení vecného práva k nehnuteľnosti, akým je aj rozhodnutie o určení vlastníckeho práva, je záväzná aj pre účastníkov vkladových konaní, ktoré začali v čase, keď bola v katastri vyznačená poznámka o súdnom konaní podľa § 228 ods. 2 CSP. Poznámka o súdnom konaní týmto spôsobom rozširuje okruh osôb viazaných rozsudkom, keďže takéto rozsudky nie sú záväzné len pre účastníkov konania.

47. Výrok právoplatného rozsudku o určení vecného práva k nehnuteľnosti je totiž záväzný aj pre účastníkov zmluvy, ktorej sa týka návrh na povolenie vkladu vecného práva k dotknutej nehnuteľnosti a ktorý bol podaný v čase, keď v katastri nehnuteľností bola vykonaná poznámka o tomto súdnom konaní. Ust. § 228 ods. 2 CSP tak predstavuje ochranný mechanizmus proti účelovým opakovaným prevodom nehnuteľnosti v snahe skomplikovať súdny proces a faktické vrátenie nehnuteľnosti. Uvedená právna úprava nebráni platnému nadobudnutiu vlastníckeho práva, ak bol prevodca oprávnený predmet prevodu previesť. Poskytuje však riešenie, aby dotknuté osoby nemuseli vyvolávať ďalšie súdne konanie po úspešne ukončenom spore, prípadne rozširovať žalobu o nový predmet sporu a o ďalších žalovaných.

48. Ako vyplýva z aktuálneho listu vlastníctva č. XXXX, kat. úz. Spišské Podhradie, žalobcovia nezabezpečili zapísanie poznámky v katastri nehnuteľností o prebiehajúcom súdnom konaní a nevyužili tak zákonnú možnosť, ktorá má zabrániť sťaženiu ich postavenia pri uplatnení vlastníckych práv v prípade, že by počas súdneho konania došlo k prevodu vlastníckeho práva na tretiu osobu.

49. K odvolacej námietke žalobcov o porušení ich procesných práv vydaním rozhodnutia o neodkladnom opatrení po zákonom stanovenej lehote odvolací úrad, že sama skutočnosť, že súd v zákonom stanovenej lehote nerozhodol o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemá za následok odňatie možnosti účastníka konať pred súdom (viď R 53/2012).

50. Prípadné nedodržanie zákonnej lehoty pre nariadenie neodkladného opatrenia nemalo v tejto prejednávanej veci ani vplyv na vecnú správnosť napadnutého uznesenia a táto skutočnosť preto nemôže viesť k zrušeniu neodkladného opatrenia.

51. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie v časti zamietnutia návrhu žalobcov v 1. a 3. rade na nariadenie neodkladného opatrenia ako vecne správne podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

52. O trovách konania o nariadenie neodkladného opatrenia, vrátane trov tohto odvolacieho konania, rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 CSP).

53. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).